

Равил Фәйзуллинга 70 яшь

- Инешләрнең башы чишмә булыр.
- Яхшылыкның асылы – тугрылык.
- Яшәү – бәхет: илең синең өчен,
Син – ил өчен булсаң горурлык.

Д. Бунтуков фоторәсеме.

* “... Бистәнең син
газиз бер улыдыр,
Татарымның даны
һәм шаны.

Үз исемен алтын
белән язган
Шигъриятнең олуг
бер ханы.”

(Вәзыйх Фатыйхов)

Әтисе Габдрахман
абзый һәм әнисе
Әминә апа, бу
нарасыйның
киләчәктә татар
шигъриятен таң
калдыручы олпат ир
булачагын
күңелләренә дә
кертмәгәннәрдер.
Ләкин
сизенгәннәрдер, әти-
әнисенәң теләгән изге
теләкләре аңа гомер
буе юлдаш булырлар.

Фәйзуллиннар гаиләсе. Сулдан беренче Равил,
әнисе Әминә апа, әнесе Рөстәм, әтисе Габдрахман ага,
сенләсе Люция. абыйсы Рафаэль. 1953 ел.

Башлангыч сыйныфларда Равил абыегыз укыган мөктәп. Балык Бистәсе районы, Балтач авылы.

- «Мин Бөек Ватан сугышы вакытында, 1943 нче елның 4 августында тудым. Ерткыч фашистлар армиясе бу вакытта безнең илебезгә, төрле яктан һөжүм иттеләр. Ниһаять, сугыш бетте. Совет армиясе дошманны жиңде. Безнең Совет халкы сугышта жимерелгән төзелешләрне сугышка кадәргегә караганда да яхшырак итеп эшләде. 1950 елның көзе житте. Мин беренче класска укырга кердем һәм беренче классны «отлично»га бетереп чыктым.
- Шулай ук икенче класска, 1951-52 нче уку елын да «отлично» билгесенә тәмамладым.
- һәм өченче класска укыганда өч фәннән «4»ле билгесе, ә калганнарыннан «5»ле чыкты. Шулай итеп өченче классны «4»ле һәм «5»ле билгеләренә укыдым.
- Мин дүртенче класска тагын да тырыштым һәм дүртенче классны «отлично»га тәмамладым. Хәзер бишенче класска укыйм. Быел да «отлично»га укырга тырышам. Мин шагыйрь булырга хыялланам. һәм шулай итеп мин беренче мәртәбә «Чаңгы шуганда» исемле кечкенә шигырь яздым.»
- 10ноябрь 1954 ел. ТАССР Кызыл Йолдыз районы, Юлсубино (Балтач) авылы.

Максаты булган кеше – көчле кеше.

Яхшы сүз

Әйт кенә тәмле сүз -иркәләр күпме күз!

Әйт кенә яхшы сүз -Һәркемдә көләч йөз!

Жиләк кайда күп?

Әти, әни, мин - өчәү йөрибез аланда. Жыябыз жир жиләк үләнне аралап.

1965 ЕЛДА КАЗАН ДӘУЛӘТ УНИВЕРСИТЕТЫНЫҢ
ТАРИХ-ФИЛОЛОГИЯ ФАКУЛЬТЕТЫН ТӘМАМЛЫЙ.
КӨНДЕЗГЕ БҮЛЕКТӘ УКЫСА ДА, УЛ ИКЕ ЕЛДАН АРТЫК
ТӨРЛЕ ГАЗЕТА-ЖУРНАЛ РЕДАКЦИЯЛАРЕНДӘ («ЯШЬ
ЛЕНИНЧЫ» (ХӘЗЕРГЕ «САБАНТУЙ»), «ЯЛКЫН» һ.Б.)
ЭШЛӘП АЛА. БЕРНИЧӨ ЕЛ ДӘВАМЫНДА
УНИВЕРСИТЕТНЫҢ ӘДӘБИ БЕРЛӘШМӘСЕН ЖИТӘКЛИ.
УКУЫН ТӘМАМЛАГАЧ, «СОВЕТ ӘДӘБИЯТЫ» (ХӘЗЕРГЕ
«КАЗАН УТЛАРЫ») ЖУРНАЛЫНДА БҮЛЕК МӨДИРЕ
ВАЗИФАСЫН БАШКАРА.

□ 1968-1972 нче елларда Татарстан Язучыларының Әлмәт оешмасы житәкчесе, 1973 елдан 1977 елның январенә чаклы Татарстан Язучылар берлегенә җаваплы секретаре булып эшли. 1989 нчы елда аны “Казан Утлары” журналының баш мөхәррире итеп билгеләп куялар. Бер үк вакытта 1990-1995 нче елларда Татарстан Югары советы депутаты да булып тора.

□ 1999 нчы елда Татарстан Президенты Указы белән, дүрт томлык “Сайланма әсәрләр”е өчен, “Татарстанның халык шагыйре” дигән олуғ исем бирелә.

**Язсам гына яшәвемне раслыйм.
Юньле эшем – йөзем аклыгы.
Язсам гына – Жирең улы булып
сөөлүгә – назга хаклымын.
Язсам гына – бәхетем тулы, бөтен.
Язу эше – намус, кан эше.
Язсам гына – илгә, кешеләргә
файда итсәм генә, мин – кеше!.**

Р.Фәйзуллин

-25, РУС ТЕЛЕНДӘ 12 КИТАБЫ ЧЫККАН.
АНЫҢ ТУРЫНДА 300 ДӘН АРТЫК ХЕЗМӘТ
(МӘКАЛӘ, ИЖАТ ПОРТРЕТЫ, РЕЦЕНЗИЯ
ЯЗЫЛГАН) АЕРЫМ ӘСӘРЛӘРЕ АЛМАН,
ГАРӘП, ИНГЛИЗ, ПОЛЯК, ФРАНЦУЗ, ТӨРЕК,
ЭСТОН, ҮЗБӘК, ГРУЗИН Һ.Б. ТЕЛЛӘРГӘ ДӘ
ТӘРЖЕМӘ ИТЕЛӘ. АНЫҢ ШИГЫРЬЛӘРЕ
ИКЕ ЙӨЗ ТОМЛЫК «БӨТЕНДӨНЬЯ
ӘДӘБИЯТЛАРЫ КИТАПХАНӘСЕ»
СЕРИЯСЕНДӘ ЧЫККАН ТОМЛЫКЛАРНЫҢ
БЕРСЕНДӘ (180) УРЫН АЛА. ӘДИПНЕН
ТАТАРСТАН КИТАП НӘШРИЯТЫНДА ИКЕ
ТАПКЫР «САЙЛАНМА ӘСӘРЛӘР»Е
(БИШТОМЛЫК — 1992-2001 ЕЛЛАРДА;
АЛТЫТОМЛЫК — 2005 ЕЛДА) БАСЫЛЫП
ЧЫГА.

* “... Милләтен ул байрак итә -
Шуңа зурлым мин аны.” (Г. Ахунов)

- ▣ “Он лепит образ, и его мысль движется, обгоняя строку...”
- ▣ (Флор Васильев, удмурт шагыйре)“

“Равиль Файзуллин – мастер высокого класса,
смелый реформатор татарского стиха,
новатор,...”

(Александр Губарь, украин язучысы)

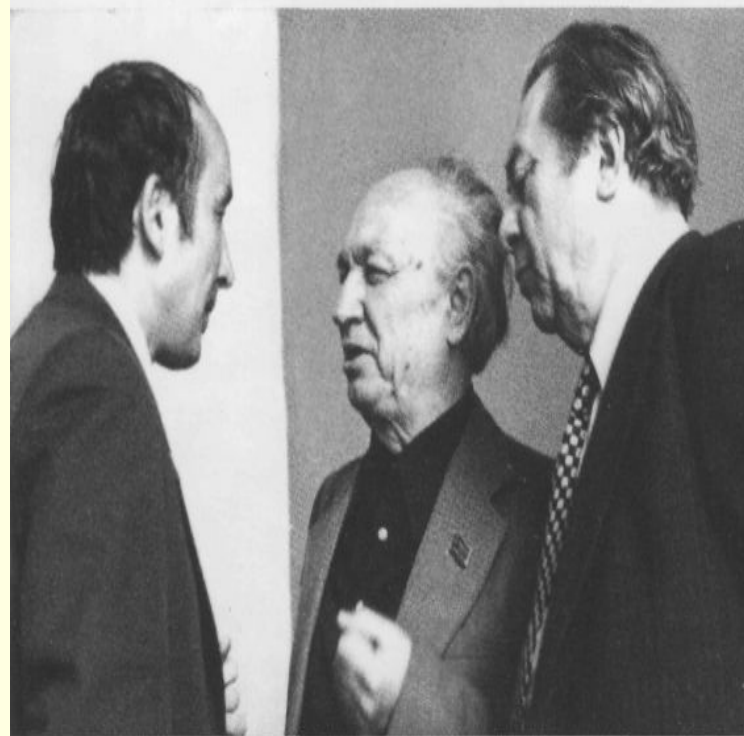
Шигърият дуслыгы –
халыклар дуслыгы.
Сулдан уңга –
балкар шагъйре
Кайсын Кулиев,
Равил Фэйзуллин,
Хәсән Туфан,
рус шагъйре
Сергей Орлов. 1976 ел.

Сулдан уңга – утырганнар: композитор **Сара Садыйкова,**
шагъйрь **Сибгат Хәким;** басып торалар – язучы **Гариф
Ахунов,** жырчы **Вафирә Гыйззәтуллина,** шагъйрь **Равил
Фэйзуллин.** 1981 ел.

Равил Фэйзуллин бөөк сынчы **Бакый Урманче** белән. 1985 ел.

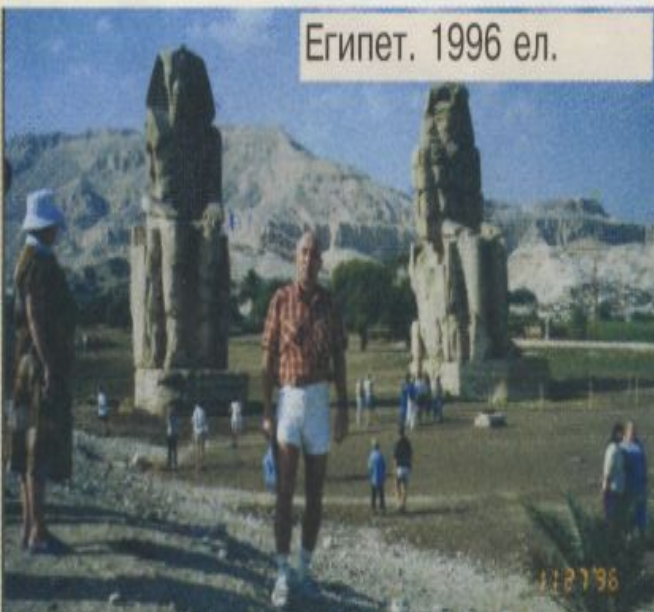
Шагыйрь **Равил Фэйзуллин**, композитор **Нəжип Жиһанов**, режиссер **Ширияздан Сарымсаков**. 1980 ел.

ЙӨР, КҮР, БЕЛ СИН КҮП ЖИРЛӘРНЕ,
КҮП ИЛЛӘРНЕ.

САУ ЖАНЫҢА ҺӘРБЕР ТАРАФ ЯКЫН
БУЛСЫН. КҮЗЕҢ КҮРГӘН ҺӘР МАТУРДАН,
ҺӘР ЯҢАДАН КҮҢЕЛЕҢӘ ХИКМӘТ КУНСЫН,
АКЫЛ КУНСЫН.

ДӨНЬЯ ЗУР УЛ: ШӘП БАЛКЫШЛАР БИК КҮП
ОЧРАР. (ЕГЕТЛЕГЕҢ СЫНАЛЫР ДА ИНДЕ
ШУНДА!) ҺИЧ КҮЛӘГӘ ТӨШЕРМӘ СИН
ЖАНЫҢДАГЫ ТУГАН ИЛЕҢ, ТУГАН ЖИРЕҢ
ЯКТЫСЫНА!

Египет. 1996 ел.

Германия. 1995 ел.

Мальта. 1997 ел.

Шотландия. 1997 ел.

Пакистан. 1998 ел.

- ▣ *...Бүген юл бик уңмады. Тота идек тотуын - **
- ▣ *урыны жай булмады! Без утырган тугайлыкка жиле уңай булмады...*
- ▣ *Иртәгә тотарга калды бүгенгесе өчен дә. Әйттик, берәр чиләк -унлап сыла, алты чуртан, ундүрт бәртәс.. Малай чакта, бәлки.әлләни тота алмагандыр, әмма зур үскәч байтак эре балыклар эләктерде ул*

**Әй яшь чаклар! Яшь чаклар! Кесә тулы
борчаклар! Саламнан тәртә каерып
ишкәрткә жишкән чаклар!**

Аның Алмаз дигән нәни улы әлегә кырмыскалар
көрәштерә.

Менә ул да үсеп житте,
солдат сафларына китте.

Очтылар бер-бер артлы. Жүтезләр! Кош кебекләр! Кирәк - жүрдә, кирәк - күктә дан

1999 ел.

Идел уртасы – гомер уртасы.
Равил абыегыз улы Алмаз, туганы Илдар белән.

□ Аның эсәрләре күп мәртәбәләр төрле дәрәжәдәге премияләр, аерым алганда: 1966 елда яшь шагыйрьләрнең Мәскәүдә ВЛКСМ ҮК оештырган Бөтенсоюз фестивале премиясе, 1970 елда «Мәрмәр» исемле китабы өчен Республика яшьләр оешмасының М.Жәлил исемендәге премиясе, 1973 елда «Дружба народов» журналы һәм 1979 елда «Литературная Россия» газетасы премияләре, 1978 елда «Шигырьләр һәм поэмалар» китабы (1976) өчен Татарстан Республикасының Г. Тукай исемендәге Дәүләт премиясенә лаек була. 1999 елда Татарстан Президенты М.Ш.Шәймиев Указы белән аңа «Татарстан Республикасының халык шагыйре» дигән исем бирелә. 1985 елда аңа «РСФСРның атказанган мәдәният хезмәткәре» исеме бирелә. Әдәбиятны үстерүдә һәм матбугаттагы казанышлары өчен Р.Фәйзуллин 2006 елда Дуслык ордены белән бүләкләнә. 2007 елда Татарстан Фәннәр академиясенең мактаулы академигы итеп сайлана